

המצוות ביום הכיפורים – בכוונה!

'כאשר ציזה ה''

(מאת מחבר הספר 'כאשר ציזה ה'' – לכתבה על הספר לחץ כאן [קישור](#))

תוכן עניינים

1	יום כיפור.....
1	מצוות התשובה:.....
1	אכילה בערב יום הכיפורים:.....
2	מחילה לאחרים.....
2	תשובה.....
2	וידוי.....
2	עינוי ביום הכיפורים.....
2	קידוש ביום הכיפורים.....
3	לימוד המוסר.....
3	סיפור בענין הכוונה:.....

יום כיפור

פסק מרן **השלחן ערוך** (אורח חיים סימן ס' סעיף ד') שהאדם חייב לכוון לפני שהוא מקיים מצווה.

והכוונה היא: "כאשר ציזה ה''".

וראינו במעלת הכוונה שיכולה להפוך גם מעשים שיגרתיים למצוות! (ראה כתבה: 'ריכוז תפילות וברכות' [קישור](#)) ולכן עדיף לומר את הכוונה בפה! כדברי החובות הלבבות זיע"א שאחרי הדיבור נמשכת המחשבה (שער חשבון הנפש פרק ג).

מצוות התשובה:

ביום כיפור אנו משתדלים לעשות תשובה כמו שצריך (לכתבה: 'ספר 'תשובה דיליה' [קישור](#)) חז"ל למדו אותנו שענין התשובה לא מתייחס רק למעשי עבירות בלבד, אלא גם תשובה היא מפתח מרכיב מאוד חשוב בלעבוד בשיפור על האיכות המצוות שלנו.

וכוונה היא חלק יסודי מאוד בקיום המצוות לכן מומלץ לשים לב ולהשתדל לעשות את מצוות התשובה בכוונה!

ולכן למעשה, צריך לבחור כמה מצוות שעוסקות בכוונה במשך כל יום, וכשהאדם יחפש – הוא ימצא שזה קל ופשוט! ולא רק, אלא גם מעלה אותנו במשך היום ומקרב אותנו להשי"ת!

אכילה בערב יום הכיפורים:

מצווה מן התורה לאכול בערב יום כיפור, שנאמר: "וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם" (ויקרא כג, לב) לכן, לפני אכילת כל דבר בערב יום כיפור, תחשוב: 'הריני מכוון לקיים מצוות: "וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם" 'כאשר ציזה ה''.

מחילה לאחרים

(ראה הרצאה ערב ראש השנה, וכן הרצאה 'ויתור ויתור ויתור')

כאשר אנחנו מבקשים: 'מחילה!' וכן כשאנחנו מוחלים לאחרים למרות שעשו לנו עוול, אנחנו מקיים את המצווה של: "וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכֵינוּ" (דברים כה, ט) וקיום מצווה זו כאשר אנחנו מחקים את דרכיו של השי"ת, וכמו שאנחנו רואים את ה' שעושה שלום במרומו כנאמר: "עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו" (איוב כה, ב) וגם אנחנו מבקשים תמיד 3 פעמים ביום 'סליחה!' מהקב"ה והוא יתברך סולח לנו כפי שנאמר: "סְלַחְתִּי פְדִבְרְךָ" (במדבר יד, כ).

אמנם, מצוות אלו הן ישימות באופן תמידי, אך נהוג לעשות כן גם בערב יום כיפור שמבקשים ושואלים 'סליחה!' מאחרים. ולכן לפני שמבקשים 'סליחה!' ואו לפני שסולחים לאחרים יש לזכור: 'הריני מכון לקיים מצוות: "וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכֵינוּ" כאשר צוה ה'.

תשובה

אם ח"ו אדם חטא, יש עליו מצווה לעשות תשובה: 'תשובה' פירושו: לחזור להשי"ת!! כנאמר בפסוק: "וְשָׁבַת עַד ה' אֱלֹהֶיךָ" (דברים ל, ב).

ופסק רבנו יונה זיע"א (שערי תשובה, פרק ב' דרך החמישה): שזו מצוות עשה מן התורה לעשות תשובה דווקא ביום כיפור כנאמר בתורה: "מִכָּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ" (ויקרא טז, ל).

ותשובה בסיסית ונכונה מורכבת משלושה יסודות; א. וידוי (מפרט את החטא), ב. חרטה (על מה שעשה שלא כהוגן), ג. קבלה לעתיד (שלא לחטוא שוב).

לכן, כשעושים תשובה צריך לזכור: 'הריני מכון לקיים מצוות התשובה כאשר צוה ה'.

וידוי

כנ"ל (במצוות התשובה) שהתשובה מורכבת מג' יסודות; וידוי, חרטה וקבלה לעתיד.

כשמודה על חטא (וידוי) זו מצוה בפני עצמה! כנאמר בפסוק: "וְהִתְוַדַּדְתָּ אֶת חַטֹּאתֶם" (במדבר ה, ז).

לכן כשמתוודים בערב יום כיפור וביום הכיפורים צריך לחשוב: 'הריני מכון לקיים מצוות וידוי כאשר צוה ה'.

עינוי ביום הכיפורים

כשאנו מפסיקים לאכול ולשתות בערב יום כיפור, וכן כשמסירים את נעלי העור, אז מקיימים את מצוות העינוי של יום הכיפורים.

וכלול במצווה זו: האיסור לאכול ולשתות, ללבוש נעלי עור, רחיצה ותשמיש המיטה. עם כניסת יום כיפור – כל אלו הופכים לאיסור!

ואז צריך לזכור: 'הריני מכון לקיים מצוות עינוי ביום הכיפורים כאשר צוה ה'.

קידוש ביום הכיפורים

ב-5 תפילות העמידה של יום הכיפורים, כשמגיעים לברכת: 'אֲתָהּ בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים' ומסיים בברכה (הארוכה): 'מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשְּׁבִיט וְ) וְשָׁרְאֵל יוֹם הַכִּיפּוּרִים' הרי שמקיים את המצווה של הקידוש! כי אי אפשר אח"כ לקיים את מצוות קידוש היום על היין כפי שעושים בשאר שבתות השנה ובימים טובים.

לכן, כשאומר את ברכת: 'אֲתָהּ בְּחַרְתָּנוּ' יזהר במחשבתו לכוון: 'הריני מכון לקיים מצוות קידוש היום כאשר צוה ה'.

לימוד המוסר

כאשר האדם לומד מוסר – הוא מקיים את המצווה של יראת השם! כי מעת שלומד מוסר זה מביא אותו לפחד מהשי"ת! לכן לפני הלימוד צריך לכוון: 'הריני מכיין לקיים מצוות יראת השם כאשר ציוה ה'".

בספר 'ראה ודעת' מהרב יהודה סגל זצ"ל ראש ישיבת מנצ'סטר כותב: שקיום המצוות הדורשות כוונה, זה כולל גם את מצוות היראת שמים.

לכן, לפני שמתחיל ללמוד מוסר, צריך להיות כוונה לקיים בכך את מצוות יראת ה', וכן יש בלימוד המוסר עוד כמה מצוות נוספות! וכך יכוון:

'הנני מוכן ומזומן לקיים את המצוות הבאות בכוונה; מצוות: "אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ תִירָא" (דברים י, כ) – מצוות יראת השם, תלמוד תורה, "הֲזִכַּח תִּזְכִּיחַ אֶת עַמִּיתְךָ" (ויקרא יט, יז) – מילת: "אֵת" מלמדת שהאדם יזכיר את עצמו! "וּמִלֶּתְּם אֶת עֲרֵלֹת לִבְבְּכֶם וְעַרְפְּכֶם לֹא תִקְשׁוּ עוֹד" (דברים י, טז) – מצוות המילה של ערלת הלב!

סיפור בענין הכוונה:

הגאון הרב שמואל הומינר זצ"ל, שכר פעם עובד אינסטלטור לפתוח את צינור הניקוז שהיה סתום בביתו, אך במקום לפתוח את הצינור ולתקנו, העובד רק גרם ליותר נזק! וכדי להוסיף חטא על פשע – עוד ביקש האיש תשלום על עבודתו!! אחד מילדיו של הרב שמואל בא לאביו וסיפר לו על הדרישה הפוגענית של העובד שרצה תשלום עבור עבודתו למרות גרימת הנזק!

כשהרב שמואל שמע זאת – הוא התרגש! כי עתה הוא יכול לקיים את דברי הגמרא (בבא מציעא פג.) המתארת שהאמורא רבה בר בר חנן שכר סבלים להובלת חבית יין – אך הם שברוה בטעות! ולאחר מיכן הוא שילם להם כיון שבכל מקרה הם התאמצו בהובלתה!! וזאת על פי הפסוק: "לִמְעַן תִּלְוֶה בְּדַרְךָ טוֹבִים וְאֶרְחֹת צְדִיקִים תִּשְׁמֹר" (משלי ב, כ).

ואכן, כך עשה הרב הומינר ושילם לעובד.

ובכך קיים 2 מצוות: גם מצוות תשלום לפועל בזמנו! וגם מצוות הפסוק הנ"ל: "וְאֶרְחֹת צְדִיקִים תִּשְׁמֹר" (ע"פ הספר 'מפנקסו של עבד המלך').

'גמר חתימה טובה!'

ובקשת מחבר הספר שליט"א: 'לשאלות והערות, אנא התקשר למס' 917-863-2685 או דוא"ל kavana@gmail.com613, כדי להרשם – פשוט שלח מייל ריק. וכדי להבין יותר את הנושא של מצוות צריכות כוונה וכן ישומים מעשיים נוספים – ראה ספר 'כאשר ציוה ה'' ניתן להשיג אצל המחבר גם בעברית או באנגלית. או לחסות צרו קשר במס' או כתובת המייל הנ"ל.